

prima instanță: S. Stratan
instanța de apel: A. Bostan, V. Negru, A. Pahopol

dosarul nr. 3r-71/17

DECIZIE

28 iunie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Valeriu Doagă
Ion Druță
Tamara Chișca-Doneva

examinând recursul declarat de către Dahnovici Rodica, reprezentată de avocatul Isiumbeli Valeriu,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Vlas Ilie împotriva Primăriei municipiului Chișinău, Consiliului municipal Chișinău, lui Tabaran Grigore, intervenienți accesorii Dumitrașcu Aurel și Dumitrașcu Natalia cu privire la contestarea actelor administrative,

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 28 martie 2017 prin care a fost respinsă cererea înaintată de Dahnovici Rodica cu privire la înlocuirea pârâtului Tabaran Grigore cu succesorul său în drepturi – Dahnovici Rodica,

c o n s t a t ă :

La data de 19 august 2015, Vlas Ilie a depus cerere de chemare în judecată împotriva Primăriei mun. Chișinău și lui Tabaran Grigore cu privire la contestarea actelor administrative.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că decizia de atribuire în proprietate lui Tabaran Grigore a lotului de pământ cu suprafața totală de 0,0493 ha, situat în mun. Chișinău, str. Pavel Boțu 1/2 urmează a fi anulată din motiv că în conformitate cu prevederile art. 11 Cod funciar, autoritățile administrației publice locale trec, fără plată, în proprietatea cetățenilor sectoarele de teren ocupate de case, anexe gospodărești și grădini care li s-au atribuit în conformitate cu legislația.

Afirmă că Consiliul municipal Chișinău, era în drept să atribuie gratuit în proprietate lui Tabaran Grigore doar sectorul de teren atribuit anterior pentru exploatarea casei de locuit și a anexelor la aceasta.

Mai menționează că în temeiul contractului de dare în folosință pe termen nelimitat a lotului de pământ pentru construcție și exploatare individuală a casei de locuit cu dreptul de proprietate din 28 septembrie 1993 încheiat între organul executiv al or. Chișinău și Dumitrașcu Natalia, suprafața terenului transmisă ultimei era de 450 m.p., iar acest teren a fost transmis ulterior lui Tabaran Grigore.

Susține că autoritatea locală a mun. Chișinău era în drept să transmită cu titlu gratuit în proprietate lui Tabaran Grigore terenul cu suprafața de 450 m.p., iar restul suprafeței de 43 m.p. urma a fi scoasă la licitație.

De asemenea, a indicat că odată cu atribuirea lotului de teren cu suprafața de 493 m.p. în proprietate lui Tabaran Grigore, distanța dintre imobilul lui Vlas Ilie și proprietatea autorității locale este de doar 90 cm, ceea ce face imposibilă exploatarea proprietății de către reclamant în condiții normale.

Solicită anularea tuturor actelor premergătoare deciziei nr. 10/29-2 din 09 decembrie 2014 ce se referă la atribuirea în proprietatea lui Tabaran Grigore a terenului cu suprafața de 0,0493 ha situat în mun. Chișinău, str. Pavel Boțu 1/2, anularea deciziei nr. 10/29-2 din 09 decembrie 2014 și anularea titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren eliberat pe numele lui Tabaran Grigore ce se referă la atribuirea în proprietatea acestuia a terenului cu suprafața totală de 0,0493 ha situat în mun. Chișinău, str. Pavel Boțu 1/2.

La 16 septembrie 2015, reprezentantul reclamantului, avocatul Canțer Oleg în cadrul ședinței de judecată a solicitat atragerea în proces în calitate de copârât a Consiliului municipal Chișinău, și prin încheierea protocolară a Judecătoriei Centru, mun. Chișinău, Consiliul municipal Chișinău a fost atras în calitate de copârât.

Prin încheierea protocolară a Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 16 octombrie 2015 au fost atrași în proces în calitate de intervenienți accesorii Dumitrașcu Aurel și Dumitrașcu Natalia.

La 20 aprilie 2016, reclamantul a depus o cerere cu privire la completarea acțiunii prin care a solicitat anularea deciziei nr. 10/29-2 din 09 decembrie 2014 emisă de Consiliul municipal Chișinău și anularea titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren eliberat pe numele lui Tabaran Grigore asupra lotului de teren cu suprafața de 493 m.p. din str. Pavel Boțu 1/2, înregistrat la Oficiul cadastral la data de 05 ianuarie 2015 sub nr. 21180.

În motivarea cererii de completare a acțiunii a menționat că, potrivit art. 4 alin. (10) din Legea nr. 1308 din 25 iulie 1997 cu privire la prețul normativ și modul de vânzare-cumpărare a pământului, terenul de pe lângă casă atribuit în folosință temporară și terenul cu care lotul de pământ de pe lângă casă depășește norma prevăzută de legislație se vând la prețul normativ conform tarifului indicat la poziția I din anexă la lege sau se dau în arendă persoanelor în a căror folosință se află în cazul în care, după parametri și amplasare, pot fi formate ca bunuri imobile de sine stătătoare, terenurile menționate se transmit în proprietate persoanelor în drept ori se înstrăinează în alt mod conform legislației.

Astfel insistă că în conformitate cu norma indicată, surplusul de 43 m.p. nu putea fi atribuit gratuit pârâtului, dar urma a fi înstrăinat în conformitate cu procedurile legale.

Prin hotărârea Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 15 iulie 2016 acțiunea a fost respinsă.

La data de 15 august 2016, Vlas Ilie reprezentat de avocatul Canțer Oleg a depus o cerere de apel nemotivată împotriva hotărârii instanței de fond.

Tot la 15 august 2016, Dumitrașcu Aurel și Dumitrașcu Natalia au depus o cerere de apel nemotivată împotriva hotărârii instanței de fond.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 06 octombrie 2016 nu s-a dat curs cererii de apel declarate de Vlas Ilie reprezentat de avocatul Canțer Oleg și cererii de apel declarate de Dumitrașcu Aurel și Dumitrașcu Natalia și s-a explicat apelanților că în cazul în care nu vor prezenta cererea de apel motivată în termenul acordat până la 13 decembrie 2016, ora 14:00, cererea de apel nu va fi considerată depusă și împreună cu toate actele va fi restituită fără examinare. Totodată, s-a stabilit că ședința privind soluționarea chestiunii cu privire la punerea pe rol a cererii de apel declarate de Vlas Ilie, reprezentat de avocatul Canțer Oleg și a cererii de apel declarate de Dumitrașcu Natalia și Dumitrașcu Aurel va avea loc la data de 13 decembrie 2016.

La data de 12 decembrie 2016 Dahnovici Rodica a depus în instanța de apel o cerere prin care a solicitat atragerea sa în proces în calitate de succesor în drepturile procesuale a **pârâtului**, ca urmare a decesului tatălui său Tabaran Grigore în baza certificatului de calitate de moștenitor.

În ședința instanței de apel din 13 decembrie 2016 apelantul Vlas Ilie a prezentat cererea de apel motivată și a solicitat admiterea acesteia, casarea hotărârii Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 15 iulie 2016 cu pronunțarea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 13 decembrie 2016 nu s-a dat curs cererii de apel declarate de Dumitrașcu Aurel și Dumitrașcu Natalia și s-a prelungit pentru apelanți termenul pentru lichidarea neajunsurilor indicate în încheierea Curții de Apel Chișinău din 06 octombrie 2016, și anume prezentarea cererii de apel motivate până la 10 ianuarie 2017 și s-a explicat apelanților că în cazul în care nu vor prezenta cererea de apel motivată în termenul acordat până la 10 ianuarie 2017, cererea de apel nu va fi considerată depusă și împreună cu toate actele va fi restituită fără examinare. Totodată, s-a stabilit că ședința privind soluționarea chestiunii cu privire la punerea pe rol a cererii de apel declarate de Dumitrașcu Natalia și Dumitrașcu Aurel va avea loc la data de 07 februarie 2017.

La data de 07 februarie 2017, Dumitrașcu Natalia și Dumitrașcu Aurel au depus cererea de apel motivată prin care au solicitat admiterea acesteia, casarea hotărârii Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 15 iulie 2016 cu pronunțarea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 28 martie 2017 a fost respinsă cererea înaintată de Dahnovici Rodica cu privire la înlocuirea pârâtului/intimatului Tabaran Grigore cu succesorul său în drepturi – Dahnovici Rodica.

La data de 03 aprilie 2017 Dahnovici Rodica, reprezentată de avocatul Isiumbeli Valeriu a declarat recurs împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 28 martie 2017 prin care a solicitat admiterea acestuia, casarea încheierii cu pronunțarea unei hotărâri prin care fiica defunctului Tabaran Grigore – Dahnovici Rodica să fie atrasă în proces în temeiul art. 70 CPC.

În motivarea recursului a indicat că încheierea recurată este neîntemeiată și contravine art. 70 alin. (1), (2) CPC, art. 1558 Cod civil și art. 6 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale și îi îngreădește dreptul la un proces echitabil.

Relatează că după decesul tatălui său, Dahnovici Rodica s-a adresat la notar în termen de 6 luni, care a deschis dosarul de moștenire, inclusiv și asupra averii casei de

locuit de pe str. Pavel Boțu ½, și lotului aferent casei privatizat de defunct, care este și obiect al litigiului ce se examinează în instanța de judecată.

Insistă că examinarea cauzei în lipsa succesorului va duce la examinarea eronată a cauzei cu încălcarea directă a drepturilor persoanei, care nu a fost implicată în proces.

Totodată menționează că la respingerea cererii sale, instanța de apel nu a ținut cont de prevederile art. 260 alin. (1) CPC, care obligă instanța să suspende procesul în cazul decesului părții în proces ori a intervenientului principal dacă raportul juridic litigios permite succesiunea în drepturi.

Susține că instanța urma să admită înlocuirea părții în proces cu amânarea cauzei și examinarea acesteia după primirea certificatului de moștenitor legal sau testamentar de către Dahnovici Rodica.

În conformitate cu art. 425 CPC, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la pronunțarea ei (în vigoare la data emiterii încheierii recurate).

Astfel, instanța de recurs consideră că recurenta s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 03 aprilie 2017 împotriva încheierii instanței de apel din 28 martie 2017 în termen.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) CPC, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea încheierii instanței de apel din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

După cum denotă actele cauzei, Dahnovici Rodica, la data de 12 decembrie 2016 a depus o cerere în instanța de apel prin care a solicitat atragerea sa în proces în calitate de succesor în drepturile procesuale a pârâtului, ca urmare a decesului tatălui său Tabaran Grigore, în baza certificatului de calitate de moștenitor (f. d. 152), iar prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 28 martie 2017 cererea Rodicăi Dahnovici a fost respinsă (f. d. 193 - 197).

Potrivit art. 70 alin. (1) CPC, în cazul ieșirii uneia dintre părți din raportul juridic litigios sau din raportul stabilit prin hotărâre judecătorească (deces, reorganizare, cesiune de creanță, transfer de datorie și alte cazuri de subrogare), instanța permite înlocuirea părții cu succesorul ei în drepturi. Succesiunea în drepturi este posibilă în orice fază a procesului.

La caz se constată că Tabaran Grigore, care a avut în speță calitatea procedurală de pârât a decedat la 01 octombrie 2016, fapt confirmat prin certificatul de deces seria DC-IV nr. 1390922 din 03 octombrie 2016 (f. d. 153).

Instanța de recurs reține că pe numele Rodicăi Dahnovici, la 31 octombrie 2016 a fost eliberat certificatul de calitate de moștenitor nr. 10141, potrivit căruia aceasta are calitatea de moștenitor al averii defunctului Tabaran Grigore, decedat la 01 octombrie 2016, fiind indicat în mod expres că acest certificat nu are valoarea unui certificat de

moștenitor și poate fi utilizat numai pentru dobândirea actelor necesare pentru a dovedi existența bunurilor ce compun patrimoniul succesoral (f. d. 154).

Conform art. 321 alin. (2) Cod civil, în cazul bunurilor imobile, dreptul de proprietate se dobândește la data înscrierii în registrul bunurilor imobile, cu excepțiile prevăzute de lege.

În corespundere cu art. 1432 alin. (1) Cod civil, moștenirea este transmiterea patrimoniului unei persoane fizice decedate (cel ce a lăsat moștenirea) către succesorii săi.

În același timp, în cauză sunt incidente și dispozițiile art. 1558 alin. (1) și (2) Cod civil, dacă nu s-a făcut dovada existenței unor bunuri în patrimoniul defunctului ori determinarea acestora necesită operațiuni de durată și moștenitorii solicită să li se stabilească numai calitatea, se poate emite certificat de calitate de moștenitor. În certificatul de calitate de moștenitor se menționează că acesta nu are valoarea unui certificat de moștenitor și că poate fi utilizat numai pentru dobândirea actelor necesare pentru a dovedi existența bunurilor ce compun patrimoniul succesoral, urmând ca certificatul de moștenitor să fie eliberat ulterior. Această calitate poate fi dovedită numai în cazul acceptării în termen a moștenirii, în caz contrar moștenitorul fiind străin de moștenire prin neacceptare.

Raportând la caz prevederile normelor enunțate Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că instanța de apel întemeiat, prin încheierea contestată, a dispus respingerea cererii cu privire la înlocuirea pârâtului Tabaran Grigore cu succesorul său în drepturi – Dahnovici Rodica, deoarece în cauză nu au fost întrunite condițiile stabilite de prevederile art. 70 CPC în vederea admiterii succesiunii procesuale.

În susținerea opiniei enunțate instanța de recurs relevă că, certificatul de calitate de moștenitor nu poate constitui în speță o probă indubitabilă a faptului că Dahnovici Rodica este moștenitoarea lui Tabaran Grigore după decesul acestuia, care s-a produs la 01 octombrie 2016, asupra terenului în litigiu cu suprafața de 0,0493 ha, amplasat în mun. Chișinău, str. Pavel Boțu ½ și nici că aceasta este unicul succesori al acestui teren.

Astfel, lipsa unei probe certe și concludente că Dahnovici Rodica a moștenit terenul în litigiu ce constituie obiectul actelor contestate în speță, denotă cu certitudine netemeinicia cerinței sale de intervenire în proces în calitate de succesori în drepturi procedurale ale defunctului Tabaran Grigore.

Or, Dahnovici Rodica urma să prezinte instanței de judecată dovada că este unicul moștenitor, iar această calitate să fie confirmată în modul stabilit de lege, sau să probeze că a dobândit prin succesiune dreptul de proprietate asupra terenului în litigiu și că alți moștenitori nu există.

În conexiunea celor relatate, nu pot fi reținute criticile recurente cu privire la ilegalitatea încheierii instanței de apel, deoarece aceasta a fost adoptată cu respectarea și aplicarea corectă a legislației procedurale.

Față de cele ce preced și având în vedere că toate criticile formulate în recurs sunt nejustificate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi respins cu menținerea încheierii Curții de Apel Chișinău din 28 martie 2017.

În conformitate cu art. 427 lit. a), art. 428 CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de către Dahnovici Rodica, reprezentată de avocatul Isiumbeli Valeriu.

Se menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 28 martie 2017, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Vlas Ilie împotriva Primăriei municipiului Chișinău, Consiliului municipal Chișinău, lui Tabaran Grigore, intervenienți accesorii Dumitrașcu Aurel și Dumitrașcu Natalia cu privire la contestarea actelor administrative.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Ion Druță

Tamara Chișca-Doneva